

arbejde, end der vilde være Tale om, hvis det Hele var samlet. Et Expedient i saa Henseende maa man have, og jeg tror nok, at det, der stod i Regeringens Forslag, var nok saa heldigt. Jeg kan i Forbindelse hermed nævne et Spørgsmaal, som det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgtreds (Berntsen) opfastede: Hvorfor skal en Eier af Skove, hvorfor skal en Eier af et ubeboet Sted — for det gjælder ogsaa ham — og hvorfor skal Eieren af et Sted, der er beliggende i en anden Kommune, altsaa af den fraliggende, ubebyggede Jord, have Ret til at lade Sognekommunen udføre hans Snekastningsarbejde mod Betaling i Penge? Ganste simpelt af den Grund, at han har ingen Bygning paa vedkommende Sted, han har intet Folkehold paa vedkommende Sted (Berntsen: Det staar der ikke Noget om!) Det ærede Medlem vil finde samme Regel anvendt i de forskjellige Paragrafer for de tre af mig nævnte Tilfælde. Det er altsaa en ganste naturlig Regel, da man maa huske paa, at Vedkommende intet Folkehold, ingen Bopæl har paa Stedet, og at man altsaa maa være saa billig at sige: Du maa betale. Det er ikke ham selv, der siger, hvad han skal betale, det er Amtsraadet, der fastsætter Betalingen, og Kommunen, som sørger for, at Arbejdet bliver udført. Med Hensyn til Skovene skal jeg gjøre opmærksom paa, at man ganste simpelt her har taget den Regel, som man vil finde f. Ex. i Loven af 20de Juni 1850, den sædvanlige Bestatningsregel for Skovene med Hensyn til Kommunalbestatningen, og jeg ser ikke ret, hvorfor man skulde følge en anden Norm for disse, end man gjør for andre Eiendomme. Det Væsentlige er som sagt at fastholde Hovedprinciperne, paa hvilke Loven er bygget, og derefter vil man komme, tror jeg, til et noget forskjelligt Resultat i enkelte Retninger, end flere Medlemmer ere komne til ved deres Omtale af Sagen. En meget vigtig Bestemmelse, som ogsaa er bleven ret mærkelig misforstaaet, findes i § 2, hvorefter Bestemmelserne i Fordningen af 1848 m. V. om de Dage, Husmænd og Inderster skulle yde til Snekastning og iøvrigt ogsaa til enkelte andre Ting, ophæves. Det synes mig ganske klart, at hvad der sker her, er ubetinget et Gode for en Samfundsklasse, thi hvad er det, man gjør? Man ophæver den paa denne Klasse hvilende lærige Forpligtelse. Hvorledes man skal faae den med i den almindelige Ordning, og i hvilket Omfang, er et Spørgsmaal for sig, og vil man nu efter de Bestemmelserne i Lovforslaget, vil man finde meget billige Bestemmelser overfor vedkommende Brugere af disse Eiendomme, som sæt-

tes til halv Snekastning, mod Brugerne af Eiendomme paa to Skæpper Hartkorn og derefter. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at i Sammenheng med denne Bestemmelse maa man se en anden Bestemmelse, som findes i § 10 om Opbydelse af hele Mandstabet. Det er nemlig Noget, som netop vil komme til Anvendelse paa Husmænd og Inderster, paa Fjok, som ikke komme med i Omgangene, men som der først kan faaes fat paa, naar de andre Omgange ere udløbne. Der staar jo nemlig en Bestemmelse om, at naar der ikke paa anden Maade kan tilveiebringes tilstrækkeligt Arbejdsmandskab til at skaffe Vejene farbare, kan Sogneraadet tillige enhver af de paa Fortegnelsen opførte Personer udenfor Omgangen til forrette Snekastningsarbejde imod Betaling af Kommunekassen efter den af Amtsraadet fastsatte Takt. Det rammer netop denne Samfundsklasse. Man kan ikke tage den igjen efter Omgangen, for Omgangen er ude, og det er klart, at hvorledes man saa lægger sine Omgange — man kjenner det i de praktiske Forhold — gaar der lang Tid hen, inden man kan opbyde til Naturalarbejde. Der fastsættes, at ved store Snekastningsarbejder kan man opbyde dem mod Betaling. Vi komme altsaa ind paa den Vej, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgtreds (Brockenhuus-Schack) ansaa det for nødvendigt at komme ind paa overfor den paaagjældende Samfundsklasse. Jeg tror altsaa, at for saa vidt er det ret vel betænkt, hvad der er foreslaaet, og jeg fastholder, at § 2 maa ses for sig, thi der høyer man Forpligtelser, som paahvile en bestemt Samfundsklasse. Det er et derfra vidt forskjelligt Spørgsmaal, hvorledes man vil tage Brugerne af de vedkommende Eiendomme ind under Snekastningspligten, der nu som en reel Byrde paahviler alle Brugere af Eiendomme. Jeg tror, at det er sket paa en billig Maade, og der er Udgang til ogsaa at tage Vedkommende for Betaling. Jeg skal sige, at overfor Indsidderne vil jeg ikke anse det for rigtig at udflette al Udgang til Naturalarbejde. Jeg tør ikke sige, at det sker mange Steder, men efter Spørgsmaal, der ere rettede til Ministeriet i de senere Aar, maa man gaa ud fra, at der er enkelte Steder, hvor der er Tale om at yde Naturalarbejde, og naar man veed, at hos os gaar man ned til temmelig smaa Forhold i forskjellige Njøbstæder, og naar Vedkommende selv ønsker Udførelsen af Naturalarbejde, hvorfor skal man saa forbyde det? Hvorvidt man skal stille Naturalarbejde eller Vicitation i Spidsen, kan der være Tvivl om. Da Sa-